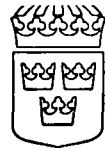


Regeringens proposition

1989/90: 73

om införande av nya mervärdeskatteregler
för förskottsinsbetalningar



Prop.
1989/90: 73

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 11 januari 1990.

På regeringens vägnar
Ingvar Carlsson

Kjell-Olof Feldt

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås nya regler beträffande skattskyldighetens inträde när mervärdeskatt betalas i förskott. De nuvarande reglerna om skattskyldighetens inträde för förskott föreslås gälla endast i de fall då förskottet avser en sådan beställd vara eller tjänst som är skattepliktig enligt mervärdeskattelagen när förskottet erhålls. De nya reglerna skall gälla för förskott som kommer den skattskyldige tillhanda den 12 januari 1990 eller senare.

Lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1968:430) om mervärdeskatt¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*4 §²

Skattskyldighet inträder när vara levereras, tjänst tillhandahålls eller uttag sker. Erhålls dessförinnan vederlag helt eller delvis för beställd vara eller tjänst inträder skattskyldighet för vederlaget när det inflyter kontant eller på annat sätt kommer den skattskyldige till godo. Vid upplåtelse av avverkningsrätt till skog inträder skattskyldighet, i de fall som avses i punkt 1 sjätte stycket av anvisningarna till 41 § kommunskattelagen (1928:370), när betalning tas emot.

Skattskyldighet inträder när vara levereras, tjänst tillhandahålls eller uttag sker. Erhålls dessförinnan vederlag helt eller delvis för beställd vara eller tjänst inträder skattskyldighet för vederlaget när det inflyter kontant eller på annat sätt kommer den skattskyldige till godo, *om ej annat följer av andra stycket*. Vid upplåtelse av avverkningsrätt till skog inträder skattskyldighet, i de fall som avses i punkt 1 sjätte stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen (1928:370), när betalning tas emot.

Bestämmelserna i första stycket andra meningen gäller dock endast om den beställda varan eller tjänsten är skattepliktig då vederlaget erhålls.

(Se vidare anvisningarna.)

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag då den enligt uppgift på den utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

De nya bestämmelserna tillämpas på vederlag som mottagits den 12 januari 1990 eller senare.

¹ Lagen omtryckt 1979:304.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:885.

² Senaste lydelse 1980:1090.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 januari 1990

Närvarande: statsministern Carlsson och statsråden Feldt, Hjelm-Wallén, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Johansson, Lindqvist, Lönnqvist, Thalén, Engström, Freivalds, Wallström, Löow, Persson

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om införande av nya mervärdeskatteregler för förskottsbetalningar

1 Inledning

I prop. 1989/90: 50 om inkomstskatten för år 1990, m. m. föreslogs bl. a. att basen för mervärdeskatten skulle utvidgas till att fr. o. m. den 1 januari 1990 även omfatta tillhandahållande av vatten, avlopp och sophämtning och fr. o. m. den 1 mars 1990 energi. Några särskilda övergångsbestämmelser beträffande nu angivna områden föreslogs inte. Riksdagen godtog propositionen (SkU10, rskr. 96, SFS 1989: 1027).

2 Föredraganden

I 4 § lagen (1968:430) om mervärdeskatt föreskrivs bl. a. att skattskyldighet inträder när vara levereras eller när tjänst tillhandahålls. Vidare föreskrivs att om dessförinnan vederlag helt eller delvis erhålls för beställd vara eller tjänst inträder skattskyldighet för vederlaget när det inflyter kontant eller på annat sätt kommer den skattskyldige till godo.

Det har gjorts gällande att dessa bestämmelser kan användas för att undgå mervärdeskatt när mervärdeskattebasen utvidgas till nya områden. Exempelvis skulle en förskottsbetalning av abonnerade sophämtningstjänster före årsskiftet 1989/1990 inte utlösa någon skyldighet att betala mervärdeskatt för de tjänster som hänförs till förskottsbetalningen och som tillhandahålls efter årsskiftet. En del kommuner har lämnat råd till sina kommunmedlemmar att betala i förskott för t. ex. sophämtning under år 1990 för att härigenom undgå en beskattning. Jag anser att det är beklagligt om landets kommuner tillhandahåller extraordinära betalningsrutiner i syfte att kommunmedlemmarna eventuellt skall kunna undgå en av riksdagen beslutad åtgärd om en skattebeläggning. Intäkterna från basbreddningen av mervärdeskatten är enligt riksdagens beslut avsedda för den tidigarelagda inkomstskattereformen. Det av vissa kommuner medgivna förfarandet innebär att staten undanhålls skatteinkomster sam-

tidigt som kommunerna drabbas av fördyringar vad gäller administrationen. Huruvida dessa förskottsbetalningar verkligen också leder till en frihet från mervärdeskatt för tillhandahållanden under år 1990 får prövas av skattemyndigheterna. Utan att föregripa en sådan prövning vill jag dock säga att jag för min del inte är övertygad om att alla transaktioner har genomförts på ett sådant sätt att en i mervärdeskattelagens mening relevant förskottsbetalning kommit till stånd.

Det är, inför de basbreddningar av mervärdeskatten som redan är beslutade till den 1 mars 1990 och de som är att vänta vid årsskiftet 1990/1991, angeläget att det inte skall råda någon som helst tvekan om att denna typ av förskottsbetalningar inte skall kunna leda till mervärdeskattefria tillhandahållanden. Lagen om mervärdeskatt bör därför kompletteras med en bestämmelse som uttryckligen föreskriver att förskott utlöser en skattskyldighet endast i de fall där förskottet utgör vederlag för en beställd vara eller tjänst som är skattepliktig då förskottet erhålls av den skattskyldige.

Enligt min mening innebär en sådan regel inga tekniska komplikationer. Riksskatteverket har under beredningen av ärendet beretts tillfälle att granska utformningen av regeln.

3 Ikraftträdande

Den nya bestämmelsen bör, för att syftet med ändringen skall uppnås, tillämpas från och med dagen efter det att propositionen överlämnas till riksdagen. Propositionen kommer att överlämnas till riksdagen i dag. Den nya bestämmelsen bör således tillämpas i fråga om alla förskott som kommer en skattskyldig tillhanda den 12 januari 1990 eller senare.

4 Upprättat lagförslag

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom finansdepartementet upprättats förslag till lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt.

5 Lagrådets hörande

Förslaget avser i och för sig ett sådant ämne över vilket lagrådets yttrande bör inhämtas. Med hänsyn till lagstiftningens brådskande natur bör emellertid yttrande från lagrådet inte inhämtas.

6 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta lagförslaget.

7 Beslut

Prop. 1989/90: 73

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

